

ORPANA

N:o 2 1982

2. Toimittajan puolustus
3. Sukututkijoille kerrottiin
4. Georg Luther: Näkökohtia sivistys ja muidenkin sukujen kuolemista
6. Pasi Kuusiluoma: Terveisiä Yhdysvalloista
8. Pasi Kuusiluoma: Työväen arkiston asiakirja-aineistoa
10. Eila Vihtiälä: Suomalainen sukukirja
12. Jorma Räsänen: Tutkitaanpa ....
15. Yleinen etsintäkuulutus ....
16. Oivallinen lisä esipolvi- ja sukututkijain keskeiseen keskusteluun

ISSN-0359-128^X

Muistathan ..
seuran vuosikokous on la 22.5.1982.

Kolmas painos

1985

O R P A N A

N:o 2 1982

Tampereen seudun sukututkimusseuran r.y.
tiedotuslehti

Toimituskunta
Kaarlo Haapanen
Vesa Leppänen
Osmo Merikoski

Päätoimittaja
Kaarlo Haapanen
Puomikatu 7
33410 Tampere 41
puh kotiin 460464

Seuran sihteeri
Meri Tila
Rimminkatu 25 B 4
33250 Tampere 25
puh kotiin 23124

Seuran rahastonhoitaja
Rakel Kivimaa
Sampola
33540 Tampere 54
puh toimeen 32000
kotiin 54040

Kansilehti Kalevi Mäki-Kihniä

Puhtaaksikirjoitus Tarja Taskinen
puh toimeen 650200 kotiin 682518

Paino ja nidonta Kopiopaino KY
Tampere puh 31316

TOIMITTAJAN PIENI

KIRJALLINEN PUOLUSTUSPUHE

ORPANA 1. - 1982 - JOHDOSTA

Sallittaneen pieni selitys Orpana 1. -82 kehnosta ulkoasusta. Ehdimme jo tottua hyvään ja huoliteltuun painoasuun - tekniikan huomioiden! - aikaisempien "Orpanoiden" osalta. Sattuneesta syystä kokeiltiin uutta formaattia ja valmistusmenetelmää. Muoto liian pienen tekstin ja tason epätasaisuuden vuoksi ei sopinut. Eikä jäsenistö hyväksynyt muutosta alkuunkaan. Syyn ottaa toimittajamme, koska ykkösen valmistaminen ahtautui liian lyhyeen aikaan eikä hän ehtinyt ensimmäisten sivujen vedostusta tarkistamaan. Toivotaan jatkossa parempaa.

K.H.

SUKUTUTKIJOILLE KERROTTIIN
SUOMENSUKUISISTA KANSOISTA

Maaliskuun 24. päivän kokouksessa Tampereen seudun sukututkimusseura kuunteli kiinnostavaa teemaa. Professori Unto Miettinen esitelmöi sukulaiskansoistamme Neuvostoliitossa ja kymmenistä matkoistaan heidän keskuuteensa. Unto Miettisen vuosikymmeniä kestänyt tutkimus- ja selostusmatkojen anti on kohottanut hänet arvostetuksi tutkijaksi, jolla on ensikäden tietoa sukulaiskansojemme nykyvaiheista. Monipuolinen, kiinnostava esitelmä aiheutti vilkkaan keskustelun, jopa niin vilkkaan, että on todennäköistä, jotta professori, eräs tunnetuimmista radioäänistämmme pyydetään Tampereelle jo tulevana syksynä uudelleen. Maaliskuun 24. päivän teema oli sukututkijan kannalta kiinnostava ja käsityksiä avartava. Kiitokset esitelmöitsijälle myös tässä.

K.H.

Georg Luther

NAKOKOHTIA SIVISTYS- JA MUIDENKIN SUKIJEN KUOLEMISESTA

Orpanassa n:o 1/1982 selostetaan puolen vuosisadan takaista artikkelia "sivistyssukujen" kuolemasta ja silloin vielä vallinneita käsityksiä degeneroitumisilmiöstä. En ole perinnöllisyyden- eikä rotuopin-kaan tutkija saan sukututkimusta harrastava tilastomies. Tämä koulutus- ja kokemustausta johtaa minut hylkäämään degeneroitumisopit: ne luovat puutteellisella logiikalla tarpeettoman selityksen väärin käsitettyyn ongelmaan.

Ihmisissä esiintyy tietenkin sairauksia, epämuodostumia, silpoutumisia, tunnesuuntauksia ja tietoisia valintoja, jotka johtavat siihen, että suku ei joistakin henkilöistä jatku. Mitään syytä ei kuitenkaan ole olettaa, että näitä tapauksia olisi paljon enemmän niin kutsutuissa sivistyssuvuissa kuin muissa suvuissa.

1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alkupuolella varsin vilkkaan degenerointia koskevan keskustelun lähtökohdiana oli sukututkijoiden havainto, että hyvin monet "sivistyssuvut" olivat kuolleet sukupuuttoon. Asiaa tutkimatta oletettiin, että muissa suvuissa asia oli toisin. Tämä oli harhaluulo.

Toinen harhaluulo oli, että mieskannan jatkuminen on suvussa "luonnollinen" tila ja katkeaminen jonkinlaisen sairauden tai viallisuuden merkki. Jos jollakin henkilöillä ei ole lapsia tai on pelkästään tyttäriä, tämän ei tietenkään tarvitse johtua sukuviasta eli degeneroinnista. Poikia ja tyttöjä ei synny järjestelmällisesti vaan sattumanvaraisesti. Esimerkiksi sadasta satunnaisesti valitusta kaksilapsisesta perheestä noin 25ssä on kaksi poikaa, noin 50ssä tytär ja poika sekä noin 25ssä

kaksi tytärtä. Se seikka, että viimeksimainittu neljäsosa tapauksista ei jatku mieskantaisena sukuna johtuu sukupuolen määräytymisen satunnaisuudesta eikä mistään sukuviasta. Jos samojen perheiden jälkeläisiä seurataan edelleen, kuolee niistä joka polvessa muutama mieskantaisena sukupuuttoon saman satunnaisuuden vaikutuksesta ja ehkä muutama lisää sairauksien ja onnettomuuksien johdosta. Ehkäpä tämä kaavamaisesti pelkistetty esimerkki riittää osoittamaan että "sukujen" harveneminen on täysin luonnollinen ilmiö silloinkin, kun lapsien määrä vaihtelee perheestä perheeseen ja polvesta toiseen.

"Sukupuuttoon kuoleminen" on lisäksi todettavissa ja tutkittavissa vain kun "suku" alkaa tunnetusta kantaisästä ja käsittää vain hänen tunnetut jälkeläisensä. Sukupuuttoon kuolleen suvun kantaisällä voi tietysti olla tuntemattomia veljiä ja serkkuja, joiden tuntemattomia jälkeläisiä ehkä vielä elää! Silloinhan tämä suku ei olekaan kuollut sukupuuttoon. Harhaluulot sivistys- ja muiden sukujen erilaisesta kuolevuudesta johtuivat siitä että tunnettuja ja taaksepäin rajattuja sivistyssukuja verrattiin luuloihin tuntemattomista ja taaksepäin rajaamattomista muista suvuista.

Lopettakaamme puheet degeneroitumisesta. Eräiden sukujen laajeneminen ja toisten kutistuminen ja kuoleminen ovat elämisen perusehtojen luonnollisia seurauksia, joihin ei liity hyvää tai pahaa, ei kunniaa tai häpeää eikä yleensä myöskään sukukunnan terveyttä tai sairautta!

"Tilastollinen "kuolema" ja ikivanhat sivistyssuvut"

Vuoden 1982 Orpanan ensimmäisessä numerossa oli kiinnostava kirjoitus vuoden 1930 Genoksen peruilta. Juttu näyttää herättäneen tutkijain mielenkiinnon ja eräs heistä Georg Luther on lähettänyt vastineen ja pyytää sen julkaisemista Orpanassa. Tottakai se julkaistaan mielihyvin. Vanha totuus - "kuta useammalta taholta me totuutta yritämme lähestyä, sitä monipuolisemmin se tulee valotetuksi". 'Lopettakaamme puheet degeneroitumisesta' - ehdottaa Georg L. Mutta jatkettakoon keskustelua. Ja kiitettäköön ystävällisestä tervehdyksestä Orpanalle ja sen lukijakunnalle.

Pasi Kuusiluoma

TERVEISIA YHDYSVALLOISTA

Jokin aika sitten lähetin kirjeen Yhdysvaltoihin, mormonien sukututkimusosastolle Salt Lake Cityyn Utahiin. Pyysin tuossa kirjeessä tietoja mormonien sukututkimustoiminnasta ja heidän arkistostaan. Tiedustelin myös, olisiko yksityisen sukututkijan mahdollisuus lähettää valmista sukututkimusmateriaalia säilytettäväksi tuonne arkistoon. Vielä utelin, voisivatko mormonit auttaa suomalaista sukututkijaa, joka jäljittää USA:han muuttaneita sukulaisiaan. Vastauksen sain suhteellisen pian ja siinä tuon sukututkimusosaston Skandinavian kirjeenvaihtaja B. A. Borgesen ystävällisesti vastasi kysymyksiini.

Borgesen kertoi vastauskirjeessään, että mormonien sukututkimusosaston kokoelmien laajuuden tähden ei ole mahdollista lähettää täydellistä luetteloa sen asiakirja-aineistosta. He voivat kuitenkin toimittaa yksityiskohtaisia tietoja joltakin nimenomaiselta alueelta, asiakirjatyypistä tai ajanjaksolta, joista pyytäjää on kiinnostunut. Suomalaisen asiakirjojen kokoelma sijaitsee sukututkimusosaston kirjastossa Salt Lake Cityssä ja se on melko laaja. He ovat mikrofilmanneet tärkeitä suomalaisia asiakirjoja aina 1860-luvulle saakka. Joissakin tapauksissa on filmattu myös myöhempiäkin, mutta yleensä ei yli vuoden 1900. Tällaisia tärkeitä asiakirjoja ovat mm. "seurakuntien väenlaskuluettelot" (tarkoittaa ilmeisesti kirkonkirjoja), sotilasasiakirjat, muutamat seurakunta- ja sukuhistoria, sekä myös kartat, oikeuksien pöytäkirjat ja sekalaiset asiakirjat. Borgesen kertoilee myös Tanskan, Norjan ja Ruotsin asiakirjoista, joita on talletettu mormonien sukututkimusosaston kirjastoon.

Mormonien sukututkimusosasto ei tee sukututkimuksia ja kun ihmiset tiedustelevat heiltä Skandinaviasta kotoisin olevien siirtolaisten

jälkeläisiä, he antavat seuraavanlaisen vastauksen (vapaasti suomen-
nettu): "On äärimmäisen vaikeaa ja usein mahdotonta löytää ja paikan-
taa siirtolaisten eläviä jälkeläisiä Yhdysvalloissa. YHDYSVALLOISSA
EI OLE VALTIONKIRKKOA, JOKA HOITAISI VÄESTÖKIRJANPIDON KUTEN SUOMESSA. x)
Sukututkimusosastolla ei ole riittävästi asiakirjalähteitä, jotta se
voisi jäljittää ja paikantaa siirtolaisten eläviä jälkeläisiä". Borgesin
kuitenkin mainitsee, että jos nuo suomalaiset siirtolaiset ovat olleet
aktiivisia Suomalaisessa Luterilaisessa Seurakunnassa, voi olla mahdol-
lista löytää se seurakunta, jossa he ovat olleet jäseninä. Nämä "kir-
konkirjat" antavat usein yksityiskohtaisia tietoja koskien perheenjäse-
niä ja paikkoja, joista he ovat tulleet ja minne he ovat menneet. Borge-
sen antoi osoitteen, johon voi tämän asian puitteissa kääntyä.

Borgesin antaa vielä muutaman vinkin, joiden avulla on mahdollisuus
jäljittää siirtolaisia Yhdysvalloissa. Jos etsijä voi sanoa jonkin mää-
rätyn alueen, jolla siirtolaissukulainen on asunut, voisi hän palkata
tutkijan etsimään kaupungin osoitekalenterista, puhelinluettelosta tai
muista lähteistä henkilöä tai hänen jälkeläisiään. Tästä voi olla apua
varsinkin silloin kun nimi ei ole yleinen. Toinen keino olisi laittaa
ilmoitus tuon alueen sanomalehtiin. Borgesin otaksuu, että paikallises-
ta kirjastosta saa luettelon amerikkalaisista lehdistä osoitetietoineen.
Hän suosittelee vielä, että kannattaisi laittaa ilmoitus myös erääseen
laajalle alueelle leviävään sukututkimusjulkaisuun. Borgesin antoi myös
tämän lehden osoitteen. Kirjeensä lopussa hän toivottaa parhainta onnea
tamperelaisille sukututkijoille ja Tampereen sukututkimusseuran toimin-
nalle.

Edellä esitetyt keinot Ameriikkaan muuttaneiden sukulaisten jäljit-
tämiseksi ovat varmasti käyttökelpoisia, mutta vaikeutena lienee joiden-
kin kohdalla kieli. Itse autan mielelläni, mikäli jollakulla olisi kiin-
nostusta lähettää postia Yhdysvaltoihin, ja varmasti seurasta löytyy
myös muita englanninkielen taitoisia.

x) (Harvennus toimituksen)

Pasi Kuusiluoma

TYÖVÄEN ARKISTON ASIAKIRJA-AINEISTOSTA

Helsingissä sijaitsee Työväen Arkisto, joka on maamme vanhin ja suurin yhteiskunnallis-poliittinen arkisto. Se nimittäin perustettiin syyskuussa 1909 Kotkassa SDP:n puoluekokouksessa ja varsinainen toiminta alkoi kesällä 1911 Helsingin Työväentalossa.

Työväen Arkiston makasiineissa säilytetään runsaasti arvokasta Suomen työväenliikkeen aineistoa. Arkiston vanhin asiakirja on 9.11.1879 julkaistu Oulun Työväen Iltaseuran käsinkirjoitettu "Wäkinäinen"-lehden ensimmäinen numero. Osuuskauppaliike on alusta asti ollut monin tavoin mukana Työväen Arkiston toiminnassa. Näin ollen arkiston kokoelmassa on merkittäviä osuustoimintaliikettä koskevia aineistoja. Laaja materiaali käsittää mm. eri lehtien vuosikertoja ja paikallisten osuuskauppojen asiakirjoja sekä erilaisten tuotanto-osuuskuntien papereita. Esimerkiksi satamatyöosuuskunnat ja lastausosuuskunnat olivat vuosisadan alkupuoliskolla melko tavallisia. Ykspihlajan satamatyöläisten osuuskunnan hallituksen pöytäkirjat alkavat vuodelta 1906. Työväen Arkistossa on myös suhteellisen runsaasti aineistoa, joka on aikanaan salateitse kuljetettua tai muuten mieluummin omissa tiloissa pidettyä.

Keväällä 1979 Helsingissä Paasivuorenkatu 3:a purettaessa tehdyt arkistolöydöt edustavat yhtenäisenä ja yhdestä paikasta löydettyinä yhtä laajinta ja tärkeintä aineistoa mitä Suomesta on viime vuosikymmeninä löydetty. Tärkein osa siitä on SDP:n kirjeenvaihto, joka tuli lähes täydellisenä arkistoon vuodesta 1913 alkaen. Työväen Sanomalehti Oy:n paperit sisältävät mm. Työmies-lehden avustajaluetteloita sekä erilaisia taloudellisia asiakirjoja. Varsin merkittävä on myös pieni santarmiarkisto, joka joutui maaliskuun vallankumouksen seurauksena Suomen työväenliikkeen haltuun. Tuo arkisto kertoo mm. ohranan eli valtiollisen poliisin solutustoimista työväenliikkeessä ennen ensimmäistä maailman-

sotaa. Arkiston lehtikokoelmista mainittakoon vielä Izvestija-lehden vuosikerrat vuodesta 1917, arvokkaita vuosikertoja Pravdasta, amerikkansuomalaisista ja saksalaisista työväenlehdistä.

Ilmeisesti tärkein Työväen Arkiston tietomateriaali sukututkijoille on ns. terroritilasto. Se on Sosiaalidemokraattisen Puolueen toimesta paikallisjärjestöjen avulla kerätty luettelo vuonna 1918 kaatuneista, kuolleista ja kadonneista. Aineisto on kerätty vuosina 1919-20, ja materiaali käsittää yli 10 000 nimeä. Luetteloissa ovat henkilötiedot, perhesuhteet, kuuluminen työväenjärjestöihin, punakaartin jäsenyys, kaatumis- tai katoamisaika.

Terroritilaston lisäksi Työväen Arkistossa on ns. henkilökokoelma, joka käsittää lukuisten poliittisten vaikuttajien papereita ja lehti- leikkeitä. Myös tämä kokoelma voi olla käyttökelpoinen sukututkijalle.

Lähteet:

- Työväen Arkiston tutkija Matti Simola
- Me-lehti 5.9.1979
- Kansan Lehti 12.9.1979

Valtionarkistossa säilytetään v. 1918 sodan jälkeisiä valtionrikosoikeuden pöytäkirjoja, joita tehtiin kuulustelluista punakaartilaisista. Valtionarkiston luetteluhuoneessa ensimmäisen jaoston hyllyssä on useita, koko maata käsittäviä aakkosellisia luetteloita ko. punakaartilaisista. Näiden pöytäkirjojen kopioita voi tilata myös vaikkei aktin sarjamerkintää olisi tiedossa. Tarvitaan vain henkilön koko nimi ja syntymätiedot.

Eila Vihtiälä

SUOMALAINEN SUKUKIRJA

Sanotaan, että sukututkimusta käytetään aputieteenä. Meille sukututkijoille se on kuitenkin verrattomasti enemmän. Tutkiihan se sitä, mikä tässä maailmassa on kaikkein tärkeintä, ELÄMÄÄ. Se tutkii elämän kulkua sukupolvelta toiselle. Se on meille kertomus RAKKAUDEN, UHRAUSTEN, ITSENSÄ KIELTÄMISEN, TYÖN, YRITTÄMISEN, EPONNISTUMISEN, LANNISTUMATTO- MUUDEN JA USKON loputtomasta kiertokulusta ja monisäikeisyydestä. Ansiokkain sukututkimus on luettavissa raamatusta, joka meille myös opettaa korkeimman elämää ylläpitävän voiman, RAKKAUDEN: Siitä elämä alkaa. Se sitä ylläpitää, Se kannustaa vanhempia antamaan lapsilleen parasta niin henkisesti kuin aineellisestikin. Raamattu opettaa, ettei ole maanpäällä suurempaa onnea kuin nähdä lastensa lapset aina kolmanteen polveen. Meidän sukututkijoiden työtä siivittää rakkaus, rakkaus esivanhempimme, jotka ovat saattaneet elämän ketjun meidän yhdistettäväksemme.

Oman ketjunni olen yhdistänyt yltämättä suuriin saavutuksiin. Se käsittää 24 sukupolvea menneisyyteen ja 2 tulevaisuuteen. Kuten tiedämme 6 sukupolvea käsittää 32 henkilöä, 10. sukupolvea 1024 henkilöä, 15 sukupolvea 32 768 henkilöä ja 20 sukupolvea 1 048 576 henkilöä. Luku on kuitenkin teoreettinen, sillä useamman sukupolven takaa kohtaa meitä niinsanottu esivanhempien kato, ts. samat esi-isät ovat eri sukuhaarojen kantaisiä. Mutta vaikka näin on, tuskin monikaan 1400-luvulla eläneistä suomalaisista, jotka ovat sukua jatkaneet, heitähän oli vähän yli 200 000, välttyy olemasta esivanhempiamme. Kun sitten etsimme heidän lapsensa, tuskin kukaan suomalainen välttyy olemasta verisukulaisemme. Matemaattisesti sen pitäisi tapahtua niin, että 13 sukupolven aikana jokaiselle suomalaiselle löytyy ainakin yksi yhteinen esivanhempi. Siten

väestörekisteri puolustaa kyllä paikkaansa suomalaisena sukukirjana.

Näihin päiviin asti suomalainen sukukirja on ollut useimmiten vain luettelo yhden kantaisän jälkeläisistä. Se puolustaa paikkaansa vain harkuteoksena sille, joka haluaa etsiä esivanhempiaan asettaakseen heidät siihen aikaan, jota he ovat eläneet, kulkeakseen heidän kanssaan arkiston hiljaisuudessa sen elämän taipaleen, joka heidän itsekunkin elettyväksi on määrätty. Asettuessaan näin kanssakulkijaksi tutkija hämmästyy, kuinka paljon sittenkin voimme saada selville heidän elämästään. Enään he eivät ole pelkkiä nimiä. Heillä on paikka missä he ovat syntyneet ja eläneet ja mistä he ovat lähteneet viimeiselle matkalleen, ammatti joka on antanut toimeentulon heille ja heidän perheilleen. Se jo kertoo paljon omaan aikaansa sijoitettuna. Käräjäpöytäkirjat ovat kiusallista luettavaa mutta ne antavat usein hyvän kuvan asianomaisen henkilön luenteesta.

He esivanhempamme ovat olleet mukana kaikessa hyvässä niinkuin pahassakin puolustamassa oikeutta ja nousemassa sitä vastaan. Rakentamassa niinkuin repimässäkin. Miksi heidän muuten pitäisi olla niin erinomaisia, emmehän me itsekkään ole, vaikka meillä olisi siihen suuremmat edellytykset? Miksi nykyajan ihminen sanoo sukututkijalle: "Joko on tullut hevostarkaita vastaan"? Eikö tälläisen kysyjän mieleen juolahda, että hänen oma esi-isänsä on voinut juuri sellaisella teolla pelastaa oman nahkansa itselleen ja elämän jälkeläisilleen, esimerkiksi sotavankeudesta palatesaan.

Nämä erinomaiset olot meillä tänäpäivänä eivät ole tulleet meille omista ansioistamme vaan ne, jotka ovat meille elämän ketjun tuoneet, ne ihmiset ovat myös tämän maan meille näin hyväksi rakentaneet.

Jorma Räsänen

T U T K I T A A N P A ...

... tietenkin itsekukin omaa sukuaan ja esivanhempien. Sukututkimus on hyvä harrastus ja samalla mitä mielenkiintoisin ajankulu. Eräs mielenkiintoinen puoli on itse sukututkimustoimessa se, että sitä ei välttämättä tarvitse kahlita mihinkään tiettyihin muotoihin. Jokainen voi tehdä työn kuten itse haluaa tai niinkuin itsekullekin parhaiten soveltuu. Vasta sitten kun tulee eteen tietojen käsittelyn aika, on joskus noudatettava etukäteen suunniteltuja menettelytapoja ja varsinkin silloin kun aiotaan julkaista sukukirja, Suomen sukututkimusseura suosittelee eräitä menettelytapoja, joista tässä lähemmin.

Tietojen keräämisessä voidaan kuitenkin käyttää eräitä toimintatapoja, jotka helpottavat itse keräystä ja samalla varmentavat tulosten saannin ja oikeellisuuden. Eräitä tällaisia toimintatapoja voitaisiin kuvata esim. seuraavan vaiheohjelman mukaan:

Vaihe 1. - Varmimmin pääsee alkuun, jos tietää henkilön nimen, syntymäajan ja syntymäseurakunnan. Nämä tiedot on ensin hankittava ja tarkistettava, että ne ovat täysin oikeat. Virheelliset tiedot eivät johda mihinkään tai saattavat tutkimuksen jo heti alkuun väärille urille, joilta on myöhemmin ikävä ja vaikea palata takaisin.

Vaihe 2. - Syntyneiden luettelosta löydetään nyt henkilön nimi syntymäpäivän kohdalla ja sen rinnalla on merkintä suoritetusta kasteesta. Kastepäivä on usein aivan muutaman päivän päässä syntymäpäivästä ja tämä johtuu siitä, että vanhaan aikaan kirkkolaki määräsi lapsen kastettavaksi viimeistään kahdeksantena päivänä lapsen syntymästä. Jos tämä määräaika ylitettiin, siitä seurasi kirkon antama rangaistus.

Jos myöhemmin rippikirjassa on syntymäajaksi merkitty joku muu kuin syntyneiden luettelossa mainittu, on viimeksi mainitun merkintä yleensä katsottu pätevämmäksi. Syntymäpaikkana on talo tai kylä seurakunnassa, vanhempien nimet on mainittu siten, että näkyvissä on myös isän arvo eli ammatti ja usein äidin ikä. On myös merkitty kastettiin lapsi kotona vai kirkossa. Samoin kummit mainitaan ja kummien nimet on myös syytä merkitä muistiin. Kummit olivat sukulaisia tai läheisiä ystäviä. Heidän joukostaan saattaa löytää kastettavan sisarusia vaikka piian tai rengin "tittelillä" tai joitain muita läheisiä sukuun kuuluvia ja ehkä tutkijalta vielä kadoksissa olevia. - Lopuksi on merkintöjen jälkeen pappi kirjoittanut nimensä kokonaan tai nimien etukirjainin.

Vaihe 3. - Rippikirjasta, joka on valittu yllä olevan lapsen syntymävuoden mukaan löydetään talon kohdalta lapsen vanhemmat ja sisarukset. Näin ei kuitenkaan tapahdu seurakunnissa, joissa on ollut käytössä lastenkirja. Siitä kyllä löytyy vanhempien nimen mukaan tämäkin perhe. Syntyneiden luettelon jälkeen on siis turvauduttava rippikirjaan tai ensin lastenkirjaan ja sitten rippikirjaan.

Vaihe 4. - Rippikirjoja kausittain seuraamalla voidaan nyt selvittää esivanhemmat sekä etenevissä että takenevisissä polvissa. Jos halutaan selvittää henkilöt esivanhempien taulua varten, merkitään muistiin vain kunkin henkilön vanhemmat. Jälkeläisten taulua varten on ensin hakeuduttava vanhimpaan oman haaran esi-isään tai esi-äitiin ja ryhdyttävä sieltä tulemaan nykypäivään päin merkitsemällä muistiin kussakin perheessä kaikki perheenjäsenet. Näin saadaan aikaan täydellinen jälkeläisten taulu.

Vaihe 5. - Esivanhempien taulu numeroidaan siten kuin tutkija itse parhaaksi katsoo. Menettelytapoja on valittavana useita ja niistä saa tiedon oppikirjoista ja kyselemällä pitemmälle ehtineiltä. Olipa valittu järjestelmä mikä hyvänsä, tärkeintä on sitten noudattaa samaa koko tutkimus-

aineiston käsittelyn ajan. Ei voida välillä vaihtaa toisenlaiseen järjestelmään. - Kun esivanhempien taulu sisältää tietoja varsin niukasti, on kullekin henkilölle laadittava henkilökortti tai mitä nimitystä siitä käytetäänkin. Tarkoituksena on kerätä kutakin henkilöä koskevat yksityiskohtaiset tiedot erilliselle paperille, joita voi tarpeen mukaan olla useita. Kullekin paperille merkitään sama numero kuin henkilöllä on itse esivanhempien taulussa.

Vaihe 6. - Jälkeläisten taulua varten ei ole olemassa valmiiksi suunniteltua lomaketta niinkuin esivanhempien taulua varten. Siitä olisi saatava mahdollisimman selvä ja havainnollinen, niin että kunkin perheen kaikki henkilöt ovat samalla kohdalla helposti luettavissa. On syytä merkitä kunkin henkilö kohdalle polviluku siten, että vanhin henkilö edustaa ensimmäistä polvea, hänen lapsensa toista polvea jne. Jokainen henkilö on myös numeroitava, mutta eri tavoin kuin esivanhempien taulussa. Numerosta tulisi voida lukea, monesko polvi on menossa ja monennenko lapsen monesko lapsi on kysymyksessä. Vaatimus voidaan asettaa niinkin, että numerosta tulisi ilmetä mikä sija henkilöllä on suvussa. Esim. isoisan isoisan äidin toinen lapsi. Jälkeläisten taulun henkilöistä on laadittava henkilökortti, mihin merkitään kaikki samaa henkilöä koskevat yksityiskohtaiset tiedot, niin paljon kuin niitä on saatavissa.

Vaihe 7. - Sukukirjaa varten laaditaan jälkeläisten taulun henkilöistä sukutauluja, jotka sisältävät jo kerättyä tietoa. Sukutaulujen numerointi tulisi suorittaa Suomen sukututkimusseuran suosituksen mukaan. Taulu 1 on vanhin esi-isä tai -äiti. Hänen vanhin lapsensa suvunjatkajana on taulu 2 ja tämän vanhin suvunjatkajalapsi taulu 3. Näin jatketaan numerointia, kunnes taulun numero 2 kaikki jälkeläiset on numeroitu. Sitten palataan numero 2:n veljeen tai sisareen ja numeroidaan kaikki hänen jälkeläisensä loppuun asti. Sitten palataan numero 2:n seuraavaan veljeen tai sisareen ja numeroidaan hänen sukukuntansa. Jne.

Illmän efterlysning.

Enär Torpparesonen Gustaf Efraim Fredrikson Lindroos-Mantila, från Maschlå by i Parkano socken, hvilken står under tilltal för fylteri och oljud samt för wäld emot polis, afwitit hemorten och okänt är, hwarest han för närvarande sig uppehåller, warder han härigenom allmänneligen efterlyst med uppmaning till mederbörande krono- och stadsbetjante att honom noga efterspana samt wid anträffandet emot bewis, som Kronolänsmannen i Parkano distrikt tillsändas bör, instämna till sjette rättegångsdagen af innevarande års lagtima höstling med sagda sockens tingslag, hwilket ting widtager den 4 instundande November och förrättas å Urho hemman i Parkano by och Parkano socken, för att afgifwa svaromål i omförmäldt afseende. Åbo Landskansli, den 8 Augusti 1898.

Meinen etsintäkuulutuz.

Kosta Torpparinpoika Kustaa Efraim Fredrikipoika Lindroos-Mantila, Parkanon pitäjän Maschlän kylästä, jola on syytteenalainen juopumuksesta ja meluamisesta sekä poliisin vastustamisesta, on poistunut kotipaikaltaan ja tuntematonta on, missä hän nykyään oleskelee, niin kuulutetaan hän täten yleisesti etsittäväksi kehoituksella asianomaisille kruunu- ja kaupunginpalvelijoille häntä tarloin tiedustelevaan sekä tavattaessa Parkanon piiriin Kruunnimismiehelle lähetettävää todistusta vastaan haastamaan sanotun pitäjän ensitulewan Marraskuun 4 päivänä alkaviin lakimääräisiin syyskäräjiin ja niiden kuudenteen istuntopäivään, millä käräjät pidetään Urhontilalla Parkanon pitäjän Parkanon kylässä, saatettavaksi edesvastaukseen edellämainitussa suhteessa. Turun Kääninkansliassa, Elokuun 8 päivänä 1898.

På Gubernörsembetets wägnar:

Kubernörinwiraston puolesta:

AXEL W. RYDMAN.

CARL FAGERLUND,

fd. mltty.

AUTTAKAA LÖYTTÄMÄÄN PIILOITTELEVA PARKANOLAINEN!

Tällä kertaa yritämme auttaa kuvernöörin virastoa. He kuuluttavat kauniisti fraktuuralla ladotulla tekstillä vuodelta 1898 8 p:nä elok. Kustaa Efraim Fredrikipoikaa. Viranomaisilla olisi selvitettäviä asioita hänen peruiltaan. Hän on esiintynyt juopuneena, hän on melunnut, on kotipaikalta poistuessaan tai ainakin sitä ennen vastustanut poliisia. Oheisena koko "yleinen etsintäkuuluutus" - lukekaa se ja auttakaa etsijöitä!
(Tutkiiko kukaan tätä sukua?)

Oivallinen lisä esipolvi-
tauluja koskevaan keskusteluun

Seuramme on saanut kiinnostavan kirjeen tunnetulta sukututkija K.H.Molinilta Helsingistä. Hän esitteli viime vuonna laatimaansa taulukkoa ja ainakin toimittajamme pitää sitä oivallisena. Etten sanoisi "hyvä, vaivaton, helppotulkintainen ja helppotyösteinen." Koska kaikki jäsenet eivät ehdi kokouksiin kuullakseen lähetteet ja nähdäkseen näytteet, liitämme taulukon saatteineen Orpanaan. K.H.Molin kiinnittää painavaa huomiota taulukkojen paperin laatuun. Tärkeä, hyvin tärkeä seikka!

K.H.Molin Tampereen seudun sukututkimusseura r.y:lle.
Helsinki 3.3.1982.

Olen pitänyt 9.10.1981 päivätyn lomakkeita koskevan korttinne hyvässä muistissa.

Muotoilin viime vuonna esipolvi-
taulun lomakkeen (kaksikielisenä) Suomen sukututkimusseuralle, osaksi yhteistyössäkin senpuheenjohtajan Voipion kanssa. Lopuksi kuitenkin selvisi, ettei seura halunnutkaan vanhojen lomakkeittensa ajanmukais-
tamista. Näin ollen uusi esipolvi-
taulu nyttemmin on painettu vain ruotsinkielisenä Helsingfors Släktforskare rf-yhdistyksen toimesta ja lukuun. Se saatiin viime viikolla kirjapainosta arkistoi-
miskelpoiselle paperille, Tervakoski n:o 1, painettuna ja sitä on jo myyty melkoinen määrä.

Tällaisia tauluja voi tietysti olla monenlaisia. Oheistettu malli ohjeineen vastaa minusta nykyajan vaatimuksia ja lienee käyttökelpoinen.

Genealogisin terveisin

K.H.Molin.

Farfar			
Far			
Farmor			
PROBAND			
Morfar			
Mor			
Mormor			

HELSINGFORS
SLÄKTFORSKARE rf

Lauri Orispää

Sukututkija Atle Wilskmanin esivanhemmat

Sukututkija Atle Wilskmanin isä oli tunnustetusti Suomen urheilun ja voimistelun isä Ivar Edvard Wilskman, s. Töysässä 26.02.1854 ja kuollut Helsingissä 10.04.1932, ja äiti Matilda Vilhelmiina (Minchen) Roschier, s. Vaasassa 01.07.1859. Tutkiessani omaa sukuani minulla on ollut käytettävissäni Atle Wilskmanin omat sukutukimukset ja olen niitä parhaan kykyni mukaan myös täydentänyt. Oheisena on käyttämilleni esivanhempien lomakkeille kirjoitettuna Ivar ja Minchen Wilskmanin kolmen lähimmän polven esivanhemmat itselleni ja toisille sukujensa tutkijoille kannustimeksi.

Selityksiä lomakkeiden täytöstä Tutkimuksen perushenkilönä on Ivarmanin pojan pojan poika. Täten Ivar Wilskman ja hänen vaimonsa ovat perushenkilön nähden kolmatta polvea ja kumpikin taulukko sisältää tiedot kolmesta seuraavasta polvesta. Polviluku on numeroituna latalalaisilla numeroilla. Isoisovanhempien polviluku on VI ja sitä pienemmät polvet on merkittu - ja = merkeillä polvilukua siten vähentäen. Jonkun henkilön asema ilmenee tarkoin lisäämällä taulun numero taulukon sivulla olevien numeroiden eteen.

Isoisovanhempien järjestysnumeron alle on merkittynä kaksoisviiva sikäli kuin asianomaisen vanhemmista on jatkokortti, jossa k.o. henkilön nimi on ylimpenä ylimmässä rivissä.

Syntymä- kuolin- ja vihkimispaikkakunta on merkittynä lyhennyksenä, joka aikoinaan oli hyväksyttynä henkikirjoituksessa kytettävissä. Yleensä lyhennys selviää henkilötietosarakkeestakin. Sikäli kuin lyhennyksen ja sitä seuraavan aikamerkin alkukirjan tai numero on alleviivattuna, on se merkinä siitä, että tiedot on kirkonkirjoista tai muutoin luotettavasti selvitetty. Vanhempien ja isovanhempien järjestysnumeron alla olevat kaksi pittukirjainta eivät enää kuulu asiaan ja ovat vanhassa lomakepainatuksessa olleita, poistamatta jääneet merkintöjä Isovanhempien nimien jakeen on siitä vinoviivalla erottaen merkitty asianomaisen isän nimi. Vihkimisajan edessä oleva murtoluku osoittaa vasemmanpuoleinen isän ja oikeanpuoleinen äidin avioliiton järjestysnumeroa, mikäli asianomainen oli enemmän kuin kerran avioliitossa.

1	(Taulu perus) Wilskman Ivar Edvard s.26.02.1854	Taulu	1
1 IV VANHEMMAT			
1=	1= Wilskman Carl Magnus	s A-vu	17.02.1812
oa	oa kappalainen Töysä	k Töys	12.05.1857
		v Kauj	22.08.1843
5=	5= Alcenius Helena Sofia	s Ilmj	06.03.1820
ob	ob	k Ilmj	22.09.1895
V ISOVANHEMMAT			
1-	1- Wilskman Magnus Gabriel	s Lpua	25.09.1771
aa	aa vänrikki, tilanomistaja Alavus	k A-vu	12.06.1813
		v Sarj	06.04.1807
3-	3- Gummerus Anna Johanna	s Sarj	12.12.1786
a.	ab v2:Hallenius Matthias	k Kauj	09.01.1862
5-	5- Alcenius Daniel Teofilius	s Ilmj	15.12.1773
ba	ba kappalainen Ilmajoki	k Ilmj	18.06.1822
		v Lpvä	17.07.1803
7-	7- Roos Maria Kristina	s Lpvä	24.05.1781
bb	bb	k Ilmj	. .1840
VI ISOISOVANHEMMAT			
<u>1</u>	<u>1</u> Wilskman Lorenz (<u>Lars</u>) Magnus /Nikolaus kapteeni	s Ruotsi	07.05.1727
		k A-vu	10.10.1795
		v Lpua	29.01.1767
<u>2</u>	<u>2</u> Lithovius Katarina /Isak rovastintr	s Lpua	29.01.1747
		k Sarj	07.03.1832
<u>3</u>	<u>3</u> Gummerus Nils Henrik /Johan maanmittari	s Is	. .1756
		k Lpua	18.06.1805
		v Iitt	21.01.1785
<u>4</u>	<u>4</u> Löfving Helena Sofia /Axel kappalaisentr	s Artj	11.05.1757
		k Sarj	01.01.1799
<u>5</u>	<u>5</u> Alcenius Gabriel /Gabriel kirkkoherra Ilmajoki	s Ikaa	08.04.1735
		k Isok	20.08.1804
		v Ilmj	05.11.1765
<u>6</u>	<u>6</u> Rein Elisabet /Karl kappalaisentr	s Ilmj	08.07.1740
	v1: Birling Samuel	k Ilmj	28.08.1808
<u>7</u>	<u>7</u> Roos Johan /Johan kappalainen Lappväärtti	s Ps	20.06.1753
		k Lpvä	02.12.1808
		v	. .
<u>8</u>	<u>8</u> Roos Agata Kristina /Daniel kappalaisentr	s Lpvä	. .1757
		k Lpvä	31.12.1808

2	(Taulu perus)	Roschier Matilda (Minchen)	Taulu	2
<u>2</u> IV VANHEMMAT				
1=	<u>1=</u>	Roschier Paul Ludvig Karl	s Uura	29.10.1824
oa	oa	Kihlakunnantuomari Ilmajoki	k Vs	05.03.1874
			v Vs	20.11.1853
5=	5=	Hammarström Matilda	s Vs	11.07.1825
ob	ob		k Ilmj	15.01.1898
<u>V</u> ISOVANHEMMAT				
1-	1-	Roschier Daniel Fredrik	s Ml	01.01.1783
aa	aa		k Sarj	06.02.1848
			v Ähtä	08.04.1812
3-	3-	Gadd Anna Johanna	s	19.05.1786
ab	ab		k Sarj	14.08.1853
5-	5-	Hammarström Martin	s Vs	10.11.1786
ba	ba	hovioikeudenneuvos	k Vs	11.01.1832
			v Vs	05.02.1818
7-	7-	Hast Margaretha Sofia	s Vs	08.04.1797
bb	bb		k	.
<u>VI</u> ISOISOVANHEMMAT				
<u>1</u>	<u>1</u>	Rochier Erik Johan /Johan	s Lauk	24.07.1746 5?
		kirkkoherra Saarijärvi	k Sarj	20.12.1825
		rovasti ja lääninrovasti	v Ls	12.03.1776
<u>2</u>	<u>2</u>	Starck Juliana /Daniel	s Ls	18.10.1758
		Jumaluusopintohtorintr	k Sarj	27.08.1809
<u>3</u>	<u>3</u>	Gadd Jakob Herman /Anders	s Kark	24.10.1747 ?
		Berndt Pohjanmaan itäisen	k Ähtä	19.10.1811
		tuomiok. tuomari 1/1	v Lpua	05.03.1778
<u>4</u>	<u>4</u>	Lithovius Annicka (Anna)	s Lpua	09.03.1754 8?
		/Isak	k Ähtä	24.06.1789
5	5	Hammarström Märten (<u>Martin</u>)	s	14.12.1747
		tinanvaluri	k	25.04.1838
			v Vs	14.07.1781
6	6	Westerstrand Katarina /Isra-	s Gävle	04.06.1748
		el	k Vs	25.11.1828
<u>7</u>	<u>7</u>	Hast Barthold Fredrik /Bart-	s Vs	26.04.1768
		hold	k Jamaikka	10.11.1799
		laivastoluutnantti 1/1	v	. . .1792
<u>8</u>	<u>8</u>	Brinck Beata Sofia /Johan	s Up	24.08.1770
		pormestarintr	k Vs	10.03.1822